

Javier Moreno SECRETARI GENERAL DEL PSOE EUROPA

«A ningú li interessa que els petits països europeus s'enfonsin»

ONA MORANTE

IAGO ANDREU*
ANDORRA LA VELLA

El secretari general del PSOE Europa, Javier Moreno, sap molt bé què significa ser un espanyol resident en un país europeu no membre de la Unió Europea i que porta l'etiqueta de paradís fiscal. L'única diferència és que ell viu a Suïssa. En aquesta entrevista amb EL PERIÒDIC, analitza la campanya de les properes eleccions europees i, en clau més interna, els reptes que té plantejats Andorra davant les exigències de més transparència i la necessitat de negociar una associació amb la UE.

—¿Quins nivells de participació hi ha dels residents a l'exterior?

—Estem en uns nivells del 30% o lleugerament superiors. Però la dada positiva és que la participació està incrementant i crec que això és deu a la tasca que estem fent per arribar als ciutadans i recordar-los la importància que té votar en un país en què vam estar 40 anys sense poder votar. A més, en funció del país en què resideixin, no tenen dret a cap vot, ni tan sols a les municipals. Per això des del PSOE Europa proposem que es posin tots els instruments i les facilitats per tal que els residents a l'exterior puguin exercir el vot. Demanem que sigui amb urna, que continuï la possibilitat de votar per correu i que s'explorin les possibilitats d'implantar el vot electrònic.

—¿Quan caldrà esperar per tal que el vot electrònic sigui una realitat?

—Ja fa uns quants anys que ho demanem i sembla que la idea va agafant forma. Hi ha qui diu que potser no és un sistema prou segur, però jo argumento que cada dia es fan milions de transaccions per internet amb tota seguretat.

—¿Implementant aquests mecanismes augmentarà la participació a l'exterior?

—Bé, aquesta és la part tècnica, però després hi ha la part política. Cal insistir en la importància d'aquestes eleccions i recordar que les decisions que es prenen a Europa cada vegada afecten més a la vida quotidiana dels ciutadans, tot i que els mitjans de comunicació no sempre ho traslladin així. Els mitjans parlen de les crisis institucionals o dels enfrontaments entre Sarkozy i Merkel, per exemple, però no quan es voten els drets dels passatgers aeris. Gràcies a aquesta votació, hi ha indemnitzacions per *overbooking* que poden arribar als 600 euros i la Unió Europea pot exigir a les agències de viatges que siguin transparents en les ofertes per internet.

—I aquesta normativa també afecta els andorrans, encara que An-

—¿dorra no sigui membre de la Unió...

—És clar! És el mateix que els dic als suïssos quan parlo a Suïssa d'aquests temes. Andorra, igual que Suïssa, de fet, està a la Unió Europea. Les empreses facturen en euros i la seva posició geogràfica fa que de fet estiguin a la Unió. La diferència és que, en no ser membres de ple dret, no poden decidir i s'han d'adaptar a coses que decideixen altres.

—Això no evita que continuï creixent la desafecció cap als assumptes europeus en els estats membres...

—Aquesta és la tendència. És cert que es visualitza menys, perquè en unes eleccions europees no està tan clar que es vota i per a què es vota.

—¿La solució seria que hi hagués llistes transnacionals i que es votés un cap de Govern europeu?

—Aquesta és la via que defensen els vells europeistes convençuts: que un únic candidat a president de la Comissió, per exemple, vagi de cap de llista a les 27 candidatures socialistes. Això suposaria una campanya més costosa, és clar, però el projecte és engrescador i emocionant.

—¿A l'Eurocambra es vota més en clau estatal o en clau ideològica?

—Depèn dels temes. Els diputats estem distribuïts per famílies polítiques i no per països i, en principi, intentem votar en funció de la nostra adscripció ideològica. Hi ha assumptes, és clar, molt delicats i també d'altres en què el vot pot dependre de si aquell partit està al govern o a l'oposició al seu país. També cal tenir en compte que s'han de trobar majories prou fortes com per defensar la posició del Parlament davant del Consell, que representa els estats, i els interessos dels ciutadans no sempre van en el mateix sentit que els interessos dels estats.

—¿Seria una bona idea fer programes comuns dels partits?

—Bé, hi ha manifestos comuns que ja inclouen propostes programàtiques. El Partit Socialista Europeu ja fa unes quantes legislatures que fa un manifest programa comú a tots els estats. La dialèctica és sempre la mateixa: els socialistes intentem reforçar els drets socials mentre que la dreta va a la seva...

—El manifest socialista inclou la lluita contra els paradisos fiscals. ¿En què es podria concretar?

—Es podria concretar, i de fet s'està concretant, perquè la Unió ha promogut llistes de paradisos fiscals i som els socialistes els que fa més temps que diem que cal acabar amb els paradisos fiscals i amb les pràctiques financeres que ens han portat a la situació en què estem ara.

—¿Realment es pot dir que els paradisos són els culpables de la crisi?

►► Relaxat ► Moreno, en un moment de l'entrevista amb el PERIÒDIC, dissabte.

VOT ELECTRÒNIC

«Hi ha qui creu que no és prou segur, però cada dia es fan milions de transaccions per internet amb tota seguretat»

LA INCRUSTACIÓ

«Andorra, de fet, està a la Unió Europea. La diferència és que, en no ser membre, no pot decidir i s'ha d'adaptar»

PARADISOS FISCALS

«No podem ser hipòcrites i culpar Suïssa o Andorra sense netejar a casa: a Viena, a Luxemburg o a la City de Londres»

TRANSPARÈNCIA

«La tendència a llarg termini és acabar amb el secret bancari. Els socialistes suïssos ja s'ho estan plantejant»

L'ENCAIX

«Si Andorra no pot o no vol ser membre de ple dret de la UE, ha de trobar la fórmula per estar més pròxima»

L'ASSOCIACIÓ

«El Govern andorrà haurà de pressionar. La UE és molt gran i Andorra és la principal interessada en aquesta negociació»

—No són els culpables. Els culpables són els especuladors i els governs ultraliberals que han deixat als especuladors guanyar molts diners en molt poc temps sense cap escrupol ni cap control. I la crisi, que ha passat de financera a econòmica i social, la paguen els més dèbils: els treballadors i els que es queden sense feina. ¿Qui ens farà sortir de la crisi? Els progressistes, els socialistes i socialdemòcrates amb mètodes keynesians, amb inversió pública i serveis públics. I els paradisos fiscals són un dels punts que cal reformar. Però ho dic moltes vegades, no podem ser hipòcrites: sovint es culpa Suïssa o Andorra, però també hem de netejar a casa: a Viena, a Luxemburg, a la City de Londres... Està molt bé mirar enfora, però sent responsables a casa també.

—A la cimera del G-20 va fer la impressió que els europeus continentals van perdre la partida davant els anglosaxons, que van salvar els seus paradisos fiscals.

—Com sempre. Els anglosaxons sempre ho negocien tot a la baixa i quan ja tothom ha acceptat la rebaixa, aleshores ells s'exclouen de la negociació. És la tècnica que han utilitzat sempre, però mai no han dit que volguessin sortir de la Unió. Ho hem d'acceptar: són així i hem de negociar amb ells.

-¿Serà suficient el pas de l'intercanvi d'informació administrativa a la demanda?

-Bé, és un primer pas que cal fer i després ja veurem si cal anar més enllà. Ara, ja és prou complicat fer aquest primer pas. Cal saber que, a llarg termini, la tendència ha de ser acabar amb el secret bancari. Ho he parlat amb els socialistes suïssos i ja s'ho estan plantejant.

-¿Es pot trobar alguna compensació per als paradisos fiscals?

-Caldrà buscar les fórmules i estudiar les alternatives existents per evitar que aquests països s'enfonsin i puguin seguir desenvolupant la seva economia. A ningú li interessa que aquests països s'enfonsin perquè també són part d'Europa.

-¿L'acord d'associació que proposa el Partit Socialdemòcrata podria ser part d'aquesta solució?

-He parlat amb Jaume Bartumeu i crec que és la via que cal seguir. Va en el sentit del que jo els dic als suïssos: si no podeu o no voleu ser membres de ple dret de la Unió Europea, heu de trobar la fórmula per estar com més a prop millor. A partir d'ara, cal empènyer per tal que avanci. Pensem que estem davant d'una entitat molt gran i que la Unió Europea té molts focus d'interès. És el Govern d'Andorra el que ha de pressionar.

-Suïssa potser pot triar entre ser membre o no, però per a Andorra l'adhesió és gairebé impossible, donades les seves dimensions...

-Res no és impossible. També tenim petits estats al si de la Unió Europea. Luxemburg és més gran que Andorra, però si ens posem a comparar, al capdavall és un barri de Madrid. Jo no descartaria l'adhesió a llarg termini. Al cap i a la fi, Andorra compleix els criteris d'adhesió: Estat de dret, democràcia, estabilitat política, economia de mercat...

-¿Es podria ampliar l'acord a tots els microestats i buscar un estatut especial per a tots ells?

-No és una mala idea. Tampoc no seria un estatut tan excepcional. Els mateixos acords d'associació han anat evolucionant en els últims anys. Un acord d'associació es negocia i es pot arribar a un marc de màxima relació i màxima cooperació entre totes dues parts.

-¿Andorra és encara és una gran desconeguda per a Europa?

-He tingut la sort de treballar durant anys amb Jaume Bartumeu en l'àmbit del Partit Socialista Europeu i, gràcies a això, conec el que conec. Però al Parlament Europeu es coneix molt poc de la situació d'Andorra. És per això que dic que el Govern andorrà haurà de pressionar, argumentar i convèncer. És llei de vida, la Unió Europea és molt gran i Andorra és la principal interessada en aquesta negociació. El mateix els passa als suïssos. Ja li vaig dir a Jaume Bartumeu que tindrà el suport dels socialistes espanyols i que cal aprofitar la presidència espanyola. Però és Andorra qui ha de moure fitxa. ≡

*iandreu@andorra.elperiodico.com